

Motion till riksdagen

1985/86:Kr215

Lars Werner m. fl. (vpk)

Förbud mot reklam i radio och TV

För närvarande pågår en aldrig tidigare skådad teknisk utveckling och omstrukturering inom masskommunikationsområdet. Den berör i allra högsta grad televisionens framtid. Den tekniska utvecklingen styrs i hög grad av gigantiska, transnationella företag. Demokratiskt inflytande över utvecklingen saknas. Svårigheterna ökar att demokratiskt styra verksamheten, och vi ställs inför nya stora problem då det gäller att värna vår nationella kultur och slå vakt om våra kulturpolitiska ambitioner gentemot krafter som i första hand är ute efter att tjäna mesta möjliga pengar.

I denna situation blir Sveriges Radio-TV:s framtida ställning en av våra absolut viktigaste kulturpolitiska frågor. Vänsterpartiet kommunisterna kommer med all kraft att värna och söka ytterligare stärka SVT:s ställning som ett public service-företag, slå vakt om dess integritet och kulturpolitiska ambitioner.

Dessa och andra frågor avser vi att återkomma till i samband med den kommande propositionen om Sveriges Radios verksamhet. Vi vill emellertid redan nu slå fast den stora betydelsen av att radion och televisionen förblir reklamfri.

Den tekniska utvecklingen, tillkomsten av kabel- och satellit-TV har gjort kommersialismens apostlar alltmer högljudda. Nu ser man chansen att förverkliga den gamla drömmen om reklam-TV.

Tidigare motståndare till reklam-TV har börjat vackla. En del av dem har dukat under för den massiva propaganden och blivit inbillade att det inte längre går att värja sig mot reklamen. Med tanke på utvecklingen inom satellit-TV-området eller med hänsyn till SVT:s finansiella läge påstås att införandet av reklam i TV inte längre går att förhindra. Argumenten är felaktiga och ofta byggda på ett oriktigt faktaunderlag. Alla principiella argument mot reklam-TV kvarstår dessutom.

Det är illusoriskt att tro att reklamen inom TV skulle kunna omgärdas med sådana restriktioner att programverksamheten inte drabbades. Reklamkarna vill naturligtvis ha största möjliga valuta för satsade reklampengar. Steg för steg kan reklamintressena komma att skaffa sig ett direkt inflytande över programverksamheten. Primitiva reklamintressen slår sig in i människornas vardagsrum. Miljoner människor utsätts dagligen för "hemfridsbrott".

Argumenteringen att den svenska företagsamheten skulle duka under i satelliternas tidevarv om den inte får göra reklam för sig i den svenska televisionen är falsk. Gällande lagstiftning förbjuder satellitreklam på

svenska. Fortfarande är det mycket få hushåll som har tillgång till satellit-TV. Den utländska TV-reklamens effekter är av allt att döma starkt överdrivna.

Mot. 1985/86
Kr215

TV-reklamen är inte heller gratis. Ytterst får konsumenterna betala kalaset. Och varför då inte välja det bättre och billigare alternativet att betala via licenserna? De svenska licensavgifterna är i jämförelse med övriga nordiska länders avgifter låga. Licensen kostar för övrigt mindre än ett dagligt inköp av en kvällstidning. Det finns också skäl att pröva statliga anslag för att motverka reklamfinansiering och förbättra programkvaliteten.

Effekterna för pressen av reklam i TV kan också bli mycket allvarliga i form av minskade annonsintäkter. Har vi att vänta massdöd bland våra tidningar? Måste vi kraftigt höja presstödet för att hindra en ytterligare monopolisering av pressen? De frågorna besvarar inte reklamentusiasterna.

Vi skall också vara klara över att reklam i TV fungerar annorlunda än tidningsannonsering. Konsumentverkets chef har understrukit att TV-reklamen är mycket informationsfattigare och mer vädjar till känslorna och därmed är sämre för konsumenterna. Informationsgraden i TV-reklamen är mycket lägre än i tidningsannonserna.

En intensiv kampanj pågår för att luckra upp motståndet mot och bana väg för reklam i radio och TV. Det är därför nödvändigt att stärka motståndet mot denna utveckling. Riksdagen bör ge uttryck för att ståndpunkten om förbud mot reklam i radio och TV alltjämt ligger fast.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda föreslås

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om förbud mot reklam i radio och TV.

Stockholm i januari 1986

Lars Werner (vpk)

Bertil Måbrink (vpk)

Jörn Svensson (vpk)

Bo Hammar (vpk)

Nils Berndtson (vpk)

Inga Lantz (vpk)

Alexander Chrisopoulos (vpk)